7. PEATÜKI ÜLESANDED

ÜLESANNE 1. Selgita oma sõnadega, mida tähendavad järgmised varaklassid: aktsiad, võlakirjad, kinnisvara, krüptovarad ja toorained.

ÜLESANNE 2. Paiguta alljärgnevad varad riski ja tootluse järgi tabelis 3 õigesse kohta. Tootluse kohta saad teavet tabelist 2. Varad: *bitcoin*, AS-i Tallinna Vesi aktsia, üürikinnisvara Mustamäel, Eesti Vabariigi võlakiri, riiklikult tagatud hoius pangas, kinnisvaraarendaja Liven AS-i tagamata võlakiri, Nvidia Corporationi aktsia.

VARAKLASS	NÄIDE	RISK	EELDATAV TOOTLUS AASTAS
RAHA			0–3%
VÕLAKIRJAD JA LAENUD			1–4%
			3–5%
			7–12%
KINNISVARA			6–9%
AKTSIAD			8–12%
TOORAINED			SÕLTUB TOORAINEST
KRÜPTOVARA			SÕLTUB KRÜPTOVARAST

TABEL 3. Varaklasside risk ja tootlus

Ülesanded pärinevad raamatust "Rahatark mina", © 2026, Kärt Liivamägi, Kristjan Liivamägi

ÜLESANNE 3. Loe väiteid ja märgi linnukesega, kui väide on õige, ja ristiga, kui väide on vale.

- ☐ Investeerimine tähendab seda, et paned raha enda eest tööle, et selle väärtus võiks ajas kasvada.
- ☐ Raha hoidmine kontol või hoiusel on alati parim viis kaitsta raha väärtuse vähenemise eest inflatsiooni kasvades.
- ☐ Aktsiatesse investeerides võib aktsia väärtus nii kasvada kui ka kahaneda.
- ☐ Krüptovara hind võib lühikese aja jooksul väga palju muutuda.
- ☐ Kõige targem on investeerida ainult nendesse varadesse, mida sõber soovitas.

ÜLESANNE 4. Moodusta õiged paarid.
Otsusta, milline kirjeldus sobib millise varaklassiga.

VARAKLASSID

A. Raha ja hoius
B. Aktsiad
C. Võlakirjad ja laenud
D. Kinnisvara
E. Krüptovara

KIRJELDUSED

- ☐ Ostad väikese osa ettevõttest ootusega, et selle väärtus kasvab või saad dividende.
- ☐ Annad kellelegi raha kasutada ootuses tulevikus investeering koos intressiga tagasi saada.
- ☐ See vara on väärtuse hoidja, aga tootlus jääb sageli inflatsioonile alla.
- ☐ See vara toob tulu üürist või vara hinnatõusust, aga seda vara ei ole tavaliselt lihtne kiiresti müüa.
- ☐ Väga kõikuv digitaalne vara, mille väärtust mõjutavad nõudlus, pakkumine, usaldus ja turuosaliste emotsioonid.

ÜLESANNE 5. Aktsia tootluse arvutamine.
Kasuta selles peatükis toodud valemit 1 ja arvuta välja AS-i Merko Ehitus aktsia tootlus.

Investor ostis 24. märtsil 2025 20 ehitusettevõtte AS Merko Ehitus aktsiat hinnaga 26,4 eurot aktsia kohta. Ta hoidis aktsiaid ühe aasta ja müüs 23. märtsil 2026 kõik aktsiad hinnaga 28,3 eurot aktsia kohta. AS Merko Ehitus maksis 2. juunil 2025 dividende 1,9 eurot aktsia kohta.

Ülesanded pärinevad raamatust "Rahatark mina", © 2026, Kärt Liivamägi, Kristjan Liivamägi